

אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

אפיק ושות'

גיליון 56, 20 אוגוסט, 2010

הגיליון המקצועי הדו שבועי של [אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון](#)
דניאל פריש 3 תל אביב, קומה 25, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

- 1. מאמר בנושא: חובות הדיווח על מטבע חוץ**
מאמר מאת עו"ד דורון אפיק, שותף במשרדנו, העוסק בחובות הדיווח על מטבע חוץ בישראל לאחר כניסתו לתוקף של חוק בנק ישראל החדש.
- 2. מאמר בנושא: מכרזי מחשוב בשלטון המקומי**
מאמר מאת מר עמית בראון, מנכ"ל מניב טכנולוגית מידע מקבוצת מניב הכנסות בע"מ, העוסק בהליכי מכרז מחשוב ברשות מקומית.
- 3. עדכוני חקיקה ופסיקה מהתקופה האחרונה**
  - א. ניהול חברה במצב של סכסוך בין בעלי מניות בהסכמה מראש ובכתב בלבד**
בית המשפט קבע מנגנון של אישור מראש ובכתב של בעל המניות האחר לכל פעולה בחברה המצויה בסכסוך בין בעלי המניות.
  - ב. גם טיפים מלקוחות אשר אינם עוברים דרך המעסיק נחשבים להכנסת עבודה**
בג"צ הפך את ההלכה אשר נקבעה בבית הדין הארצי לעבודה וקבע כי אין הבדל בין טיפים של מלצר העוברים דרך המעסיק ואלה המתקבלים ישירות מהלקוחות ושניהם נחשבים להכנסה חייבת במס הכנסה ומזכה לצורך תגמולי ביטוח לאומי.
  - ג. צמצום ההלכה המחייבת חברות אינטרנט לחשוף פרטי גולשים אנונימיים**
בית המשפט העליון צמצם את ההלכה המאפשרת חשיפת פרטי גולשים אנונימיים ופטר את גוגל מחובת חשיפת הפרטים, בניגוד להחלטת בית המשפט המחוזי באותו מקרה.

בברכת סוף שבוע נעים וחזרה קלה ללימודים לכל ההורים שבינינו.

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות' מופצת אחת לשבועיים לקהל של קרוב ל-1,500 איש וכוללת פרסומים מקצועיים לקהל הרחב בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. על מנת להצטרף לרשימת התפוצה יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא צרפו אותי לרשימת התפוצה". ניתן להעביר מייל זה לכל אדם ובלבד שלא נעשה בו כל שינוי. אין האמור במייל זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

1. מאמר בנושא: חובות הדיווח על מטבע חוץ

מצ"ב מאמר אשר פורסם בשבוע שעבר בנושא חובות הדיווח על מטבע חוץ לאור חוק בנק ישראל החדש. המאמר פורסם במגזין "מכרזים" ובאתר האינטרנט של יפעת מכרזים, בו ניתן לראות גם מאמרים אחרים של משרדנו:

<http://www.iprojects.co.il/Tenders/new/expert.asp?Expertid=12>

את המאמר כתב עו"ד דורון אפיק, שותף בכיר במשרד אפיק ושות'. עו"ד אפיק חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בליווי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימון ובתחום הפירוקים והכינוסים. כמו כן, עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות).

<p>2. מאמר בנושא: מכרזי מחשוב בשלטון המקומי</p>
<p>מצ"ב מאמר בנושא הליכי המכרז ברשויות מקומיות בכל הנוגע למכרזי מחשוב. המאמר פורסם במגזין "מוניציפאלי" מספר 7. המאמר נכתב על ידי מר עמית בראון, מנכ"ל מניב טכנולוגית מידע מקבוצת מניב הכנסות בע"מ, חברה העוסקת במיקסום הכנסות תאגידיים ורשויות מקומיות, ואשר משרדנו מעורב בפעילותה.</p>
<p>3. עדכוני פסיקה מהתקופה האחרונה</p>
<p>א. ניהול חברה במצב של סכסוך בין בעלי מניות בהסכמה מראש ובכתב בלבד [רע"א 5685/10 דאבל קיי מוצרי דלק (1996) בע"מ נ' אולג איזיקוביץ, 5.8.2010]</p>
<p>לאחרונה, אישר בית המשפט העליון את החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים ליתן צו מניעה זמני האוסר על בעל מניות ודירקטור בחברה לבצע כל פעולה בכספי החברה ובכנסיה מבלי שנתקבלה הסכמתו של בעל המניות והדירקטור הנוסף בחברה, מראש ובכתב לביצועה. בית המשפט העליון קבע כי על אף שמובן החשש, כי המנגנון שנקבע בהחלטה ("מראש ובכתב") יביא למבוי סתום ולפגיעה ביכולת החברה, שאינה חברה פעילה, לנהל הליכים משפטיים, הפתרון במצב שנוצר בין השותפים איננו שאחד מהם יוכל להמשיך בפעולות חד צדדיות בכספי החברה. יודגש, כי הלכה זו אינה הלכה המחייבת בכל מקרה של סכסוך בעלי מניות (תחום מורכב ביותר, אשר עו"ד שלומי תורג'מן, שותף בכיר במשרדנו, אף מעביר קורס אקדמי בתחום זה) וחשוב ביותר להתייעץ עם מומחה בתחום בכל מקרה של סכסוך בעלי מניות.</p>
<p>ב. גם טיפים מלקוחות אשר אינם עוברים דרך המעסיק נחשבים להכנסת עבודה [בגץ 2105/06 אסתר כהן נ' המוסד לביטוח לאומי, 26.07.2010]</p>
<p>קצבת תלויים מחושבת על פי תלושי השכר של המנוח בשלושת החודשים הרלוונטיים ואולם בפסק דין אשר הגיע לדיון בבג"צ עלתה השאלה מהו החישוב הנכון לעניין מנוח, אשר עבד כמלצר ואשר משכורתו הבסיסית על פי תלושי השכר הייתה נמוכה משמעותית ביחס לתקבולים אשר קיבל בפועל וזאת לאור כספים רבים אשר קיבל כתשר ("טיפ"). בית המשפט העליון הפך את החלטת בית הדין הארצי לעבודה, וקבע כי על אף העובדה כי הסכומים אותם קיבל המנוח כתשר נחשבים כהכנסה ישירה של העובד ממעניק התשר ולא מן המעביד גם סכומי תשר אלו נחשבים להכנסה מעבודה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, הגם שאין מדובר בהכנסה המגיעה מן המעביד ולכן יש להתחשב בהכנסתו של המנוח מכספים שקיבל כתשר לעניין קצבת תלויים וזאת למרות שבעניין זה ישנם שיקולים המושכים לכיוונים מנוגדים.</p>
<p>ג. צמצום ההלכה המחייבת חברות אינטרנט לחשוף פרטי גולשים אנונימיים [ע"א 1622/09 גוגל ישראל בע"מ נ' חברת ברוקרטוב ואח', 01.07.2010]</p>
<p>בית המשפט המחוזי בתל-אביב הורה ל"גוגל ישראל" לחשוף את פרטי כתובת ה-IP של גולש אנונימי, אשר יוחסו לו בהליך אזרחי עוולות. בית המשפט העליון ביטל את החלטת בית המשפט המחוזי וקבע כי גוגל אינה מחויבת לחשוף את פרטי הגולש. חשוב לציין, כי הלכה אשר נקבעה בעבר (ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי[1995] בע"מ) התירה החשיפה ובפועל משמעות החלטת בית המשפט העליון, לטעמנו, היא הצבת גבולות להלכת מור ולמעשה יכול ועתה כוחה יפה רק על חברות אינטרנט אשר למבקש חשיפת המידע קיימת עילת תביעה ישירה נגדם. כמו כן, במקרנו הספציפי נראה כי אמנם חברת גוגל ישראל בע"מ היא חלק מאשכול גוגל הבין – לאומי, אך למעשה אין היא בעלת נגישות למידע אשר ביקשו המבקשים, עובדה זו סייעה לה לאי החלת הלכת מור בעניינה.</p>

?the environment - do you really need to print this email please consider .Turgeman has gone green Afik
 ניתן לראות מאמרים רבים פרי עטנו באתר: <http://www.ifat.com/tenders/index.asp>

חובות דיווח על מטבע חוץ

הפיקוח על המטבע השפיע בעבר רבות על תחומי פעילות רבים בהם עוסק משרדנו, ובכלל זה תחום העסקאות הבינלאומיות ותחום המימון. באפריל 1998 נפל דבר בישראל: אם עד אותה עת אסר חוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978, על כל עסקה ופעולה של תושב ישראל במטבע חוץ ועם תושב חוץ (למעט עסקאות שדרכם של תיירים לעשותן) ונדרשה מערכת מורכבת של היתרים לכך (ובמקרה אחד אף נפלה ממשלה בגין חשבון דולרים לא מדווח). החל ממאי, 1998, ההיתר הכללי אשר הוצא הותר הכל, למעט רשימה מצומצמת ומוגדרת שהתייחסה להשקעות של משקיעים מוסדיים ולעסקאות עתידיות מסוימות המבוצעות עם תושבי חוץ. שיטת ההיתרים הוחלפה בדרישת דיווח על ביצוע עסקאות.

חוק בנק ישראל, תש"ע-2010, אשר נכנס לתוקפו ב-1 יוני, 2010, ביטל, בין היתר, את חוק הפיקוח על המטבע וב-14 יוני, 2010, פרסם נגיד בנק ישראל את צו בנק ישראל (מידע בעניין התפתחויות בשוק מטבע החוץ בישראל), תש"ע-2010, על פיו הוטלו שורה ארוכה של חובות דיווח על העברות מטבע חוץ, אשר בפועל החליפו את ההיתר הכללי, אשר התייתר עם ביטול חוק הפיקוח. חובות הדיווח אינן שונות בהרבה מהחובות הקודמות ואף הרימו משמעותית את הרצפה תחתיה אין קיימת חובת דיווח. כך למשל, חובות הדיווח חלות כעת רק על תאגידים וגם אלה מוגבלות לעסקאות של מעל 5 מיליון דולרים ובמקרים מסוימים אף 20 או 40 מליון דולר ורק כאשר מדובר בהשקעות בתאגידי חוץ בהם יש לתושב ישראל לפחות 10% מהאחזקות בשרשור. תושב ישראל מוגדר כתאגיד ישראלי או כאזרח ישראלי או מי שנמצא בישראל או באזור יהודה והשומרון על פי אשרת עולה או תעודת עולה או על פי רישיון לישיבת קבע, למעט מי שבשנים עשר החודשים האחרונים שקדמו לביצוע עסקה לא שהה בישראל או באזור יהודה והשומרון תקופה העולה על 180 ימים, ברציפות או לסירוגין; או מי שבמשך לפחות 7 שנים ברציפות לא שהה בישראל או באזור יהודה והשומרון תקופה העולה על 180 ימים בכל שנה.

חובת הדיווח העיקרית נעשית באמצעות אלה המוגדרים כמתווכים פיננסיים - תאגידים בנקאיים, מנהלי תיקי השקעות, והעוסקים במכירה או רכישה של ניירות ערך למען אחרים על פי הוראותיהם. מתווכים פיננסיים מחויבים לדווח על עסקאות מסוימות, לרבות על זהותו של כל אדם עבורו מוחזקים ניירות ערך בשווי של מעל 100,000 דולר. תשומת הלב לכך, כי המבצע עסקה באמצעות מתווך פיננסי, מחויב להודיע למתווך הפיננסי האם מדובר בעסקה עם תושב חוץ או עם תושב ישראל ואם מדובר בעסקה בין תושב ישראל לתושב חוץ, כאשר בנוסף עליו לציין את מהות העסקה. ככל שקיים ספק, מומלץ להתייעץ בעורך דין המתמחה בתחום על מנת למנוע עבירה על החוק.

*מאת: עו"ד דורון אפיק

* הכותב הינו שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן, הינו חבר בלשכות עורכי הדין של ישראל וניו-יורק ומתמחה בליווי חברות, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימו ובתחום הפירוקים והכינוסים. כמו כן, הכותב בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות). אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום החברות וסכסוכים בין בעלי מניות בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו...

גליון מס' 4136
9/8/2010

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

עורכת: אילת אלונני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.

מכרזי מחשוב בשלטון המקומי

עמית בר-און *

בעקבות חוזרי מנכ"ל משרד הפנים ופסיקת בג"צ מפרסמות הרשויות המקומיות מכרזים פומביים לשירותי טכנולוגיית מידע. מיהם השחקנים העיקריים בשוק? אילו מערכות מסופקות? מהם תהליכי גיבוש המכרז המומלצים? אילו יתרונות תפיק הרשות המקומית מביצוע המכרז? איך מבטיחים את מימושם של יתרונות אלה? ומהם הסיכונים ביציאה למכרז?

הפחתת סיכונים

מכרז השוק יצר תחרות עזה ואמיתית בין הספקים השונים, הן במישור העלויות והן במישור איכויות הפתרון והיקפו. כמות המכרזים גברה בשנים האחרונות, וכרגיל, מי שיצא נשכר הם הלקוחות שזכו להפחתת עלויות ולשיפור מערכות. המכרז טומן בחובו גם סיכונים. הפחתת הסיכונים אפשרית על ידי תהליך נכון ומקצועי של גיבוש תהליכי המכרז ומסמכיו בידי גורם בעל ידע וניסיון בהובלת מכרזי מחשוב בשלטון המקומי. יש להביא בחשבון שמדובר בשוק נישתי בעל אפיונים ודרישות ייחודיות. באופן פשטני אפשר וניתן להכין כמה אפיונים, להעבירם דרך יועץ משפטי ולפרסם מכרז. תהליך כזה הינו מהיר וזול אך יכול לגבות מחיר יקר בהיבטים של הסתבכות משפטית, בחירת ספק שאינו מתאים לרשות, ובעיקר פתיחת אפשרות לספק להגיש הצעה זולה ולהגדיל את הכנסותיו במהלך תקופת החוזה. הובלת התהליך על ידי גורם מקצועי מפחיתה סיכונים אלה ומגבירה את הסיכוי לסיימו במערכת טובה ועשירה יותר, בעלויות נמוכות יותר באופן משמעותי ועם שביעות רצון רבה יותר של הלקוחות הפנימיים (עובדי הרשות ומנהליה) ושל הלקוחות החיצוניים (תושבים, ספקים, משרדי ממשלה, משקיעים וגורמים חיצוניים אחרים). קיימת חשיבות רבה בשאלה אילו מערכות מוציאים למכרז, במיפוי תהליכי העבודה הקשורים למערכות אלה ובהגדרה של קשרי הנתונים בין המערכות השונות.

מערכת הליכה הממוחשבת ברשות המקומית:

- גבייה;
- פיננסיות, הנהלת חשבונות, לוגיסטיקה;
- שכר ומשאבי אנוש;
- הנדסה ו-GIS;
- חינוך: רישום למוסדות, שיבוץ, הסעות;
- פיקוח, חניה ובתי משפט מקומיים;
- אתר אינטרנט תפעולי הכולל שירותים אינטראקטיביים לתושב וללקוחות העירייה;
- משרדיות: שירותי תזמון יומנים, דוא"ל, אחזור מידע, פורטל ארגוני פנימי;
- מערכות נוספות כגון רווחה, מוקד עירוני, רישוי עסקים ועוד.

פיתרונות תוכנה משלימים למערכות הליכה

ההתפתחויות הטכנולוגיות של השנים האחרונות מסמנות קו ברור של שילוב פיתרונות תוכנה משלימים למערכות הליכה. פיתרונות משלימים אלה הינם שכבה נוספת בארכיטקטורה של מערכות המידע הארגוניות, והם מאפשרים אמצעי שליטה ובקרה תפעוליים וניהוליים:

- **BPM** (Business Management Process): מערכת לניהול תהליכים עסקיים, בקרה על התקדמות התהליכים ושליטה על חריגים.
- **CRM** (Customer Relationship Management): מערכת לניהול הקשר בין הארגון ללקוחותיו - תושבים, ספקים, עסקים ועוד.
- **BI** (Business intelligence): מערכת לדליית נתונים, הפקת דוחות וביצוע ניתוח נתונים ממערכות הליכה.
- פורטלים אינטרנטיים: חיפוי ופנימי, לאספקת שירותי מידע אינטראקטיביים ללקוחות חוץ ופנים של הארגון.

סדרת כלים מתקדמים אלה, המשולבים נכון במערכות הליכה, מאפשרים תפעול ובקרה נכונים יותר של מערכות המידע הארגוניות, ולכן הינם מרכיב חיוני בכל מכרז. הגדרת מכרז הכולל אך ורק את מערכות הליכה ללא "תוספים" חיוניים ומתקדמים אלה תוביל לכך שבשלב מאוחר יותר הארגון ירגיש בחסרונם, או לחילופין הוא יאלץ לשלם לספק סכום גבוה הרבה יותר עבור שילובם במערכות בהשוואה לסכום המוגדר במסגרת המכרז.

קשרי המידע בין המערכות מורכבים ביותר וחיוניים לתפעול נכון. בקרה ושליטה של מנהלי העירייה על התהליכים היא חיונית. קיימת שאיפה מתמדת לשדרוג השירות שמספקת העירייה לתושביה, למשרדי הממשלה, לספקיה, לגורמים העסקיים המשקיעים בתחומי הרשות המקומית, לגורמים בינלאומיים המעורבים ועוד.

השחקנים העיקריים בשוק ותחומי התמחות

בעשור האחרון, כתוצאה מפתחת שוק טכנולוגיית המידע המוניציפאלית לתחרות, פועלות ברשויות המקומיות מספר חברות מחשוב בתחומי התמחות שונים:

- א. מערכות גבייה ופיננסיות:
  1. החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ
  2. מל"מ מטרופולינט בע"מ
  3. EPR Sys
  4. PrioryCity - אשבל
- ב. מערכות שכר, ניהול משאבי אנוש, נוכחות ואיסוף שעות:
  1. חילן טק
  2. חברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ
  3. מל"מ מטרופולינט בע"מ

*עמית בר-און, CSA, CIO - מנכ"ל חברת מניב טכנולוגיות מידע מקבוצת מניב הכנסות בע"מ